

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U102048

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 28-12-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руснак Леся Володимирівна

2. Lesya Rusnak

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 29-11-2023

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 76.051.031 (ID 2476)

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15, 10.01, 10.01.07, 10.07

Тема дисертації:

1. Доказування та докази в конституційному судовому процесі (на прикладі України та Німеччини)
2. Proof and evidence in the constitutional court process (on the example of Ukraine and Germany)

Реферат:

1. Дисертація є комплексним науковим дослідженням доказування та доказів у конституційному судовому процесі (на прикладі України та Німеччини), у якому виявлено дослідження, виявлено, що доказування здійснюється у відповідній процесуальній формі, яка кардинально відрізняє конституційний судовий процес від інших способів вирішення справ. Запропоновано визначити доказування в конституційному судовому процесі як розумово-пізнавальну діяльність учасників конституційного провадження, спрямовану на сприйняття об'єктів, їх оцінки та перевірки доказами. Визначено, що право на доказування необхідно розглядати як складову належної правової процедури, яка дає особам право постулювати засоби доказування, виправдовуючі їхні заяви у процесі чи процедурі, в межах і обсягу, встановлених Конституцією та законом. Обґрунтовано авторське визначення доказів у конституційному судовому процесі – це дані про

обставини, які підлягають з'ясуванню у конституційному провадженні у справі, отримані за допомогою процедури та засобами доказування, визначеними законом. Виділено ознаки доказів. Докази - це відомості про обставини справи. Нормативно-правовий акт, який є об'єктом дослідження Конституційного Суду України на предмет його відповідності Конституції України, є водночас письмовим доказом у справі. З його змісту можна отримати відомості (інформацію) про відносини, які ним регулюються, про відповідність чи суперечність положень Конституції України. Носіями інформації (джерелами доказів) є люди, документи, речі. У даному випадку текст нормативного акта є джерелом доказів. Докази взаємопов'язані з предметом доказування. За допомогою відомостей можна встановити наявність чи відсутність обставин, які обґрунтовують вимоги та заперечення сторін та інших обставин, які мають значення для правильного вирішення справи. Ця ознака відображає належність доказів. З'ясувати належність доказів означає встановити судом наявність юридичного значення для справи. Наприклад, заявник для обґрунтування своєї позиції як на правовий аргумент посилається в конституційній скарзі на порушення його конституційних прав нормою закону, яка була застосована в остаточному судовому рішенні. Юридичні факти, які підлягають доказуванню, встановлюються засобами доказування, зокрема: пояснення учасників справи, залучених учасників конституційного провадження по суті матеріалів справи, які наводять додаткові аргументи або надають іншу інформацію, ніж та, що міститься у відповідному зверненні, документи, висновки експертів і спеціалістів. Конституційне законодавство не поділяє документи на письмові та речові чи електронні докази. Дана ознака доказів підтверджує, що докази мають бути допустимими. Отримання та дослідження доказів здійснюється у передбаченій законом процедурі. Усі ознаки доказів повинні бути присутніми в сукупності, відсутність хоча б одного з них свідчить про неможливість використання доказів. Виділено принципи доказування в конституційному судовому процесі, зокрема юридичної ефективності, єдності доказів, спільності доказів, суспільного інтересу функції доказування, лояльності та чесності або достовірності доказів, суперечливості доказів, гласності доказів, легітимності доказів, недопущення незаконних доказів, свободи доказування, належності, придатності та корисності доказів, належності, придатності та корисності доказів, тягара доведення. Запропоновано, виходячи з принципу процесуальної рівності учасників конституційного провадження внести зміни до статті 2 Закону України «Про Конституційний Суд України», в якій передбачити принцип змагальності в усному провадженні. Доведено, що суддя конституційного суду відіграє фундаментальну роль у доказовій діяльності в конституційному судовому процесі. Суддя-доповідач конституційного суду може ініціювати усний розгляд з метою заслуховування аргументів сторін. Однак специфікою конституційного судового процесу є те, що по кожній справі в межах конституційного провадження необхідно визначити факти, які підлягають доказуванню. Установлено, що від категорії конституційного провадження залежить специфіка доказування. Виявлено, що у Федеральному конституційному суді Німеччини визначається необхідність доведення фактів у конституційному процесі, зокрема: факти, що мають відношення до рішення та винятки щодо необхідності доказів, зокрема: «беззаперечні» факти та очевидні факти (загальні факти та факти, відомі суду); звернення до фактичних висновків інших судів.

2. The dissertation is a comprehensive scientific study of proof and evidence in constitutional litigation, using Ukraine and Germany as examples. The study reveals that proof is conducted in specific procedural forms, which differentiate constitutional litigation from other methods of resolving cases. The author proposes to define proof in constitutional court proceedings as a mental and cognitive activity of participants in constitutional proceedings aimed at perceiving objects, evaluating them, and verifying them with evidence. It is established that the right to present evidence must be recognized as a crucial element of due process of law, affording individuals the ability to propose evidence that supports their claims in a process or procedure, subject to the bounds and framework established by the Constitution and law. The author's definition of evidence in constitutional litigation is substantiated - it is data on the circumstances to be clarified in constitutional proceedings in a case obtained through the procedure and means of proof established by law. The markers of evidence are emphasized, and they refer to information concerning the specifics of a given case. The legal act that is the subject of the study of the Constitutional Court of Ukraine on its compliance with the Constitution of Ukraine is also written evidence in the

case. Its content can provide data (information) on the relations regulated by it, on the compliance or contradiction of the provisions of the Constitution of Ukraine. The sources of evidence, which include people, documents, and objects, can also carry important information. In this scenario, the regulatory act's text serves as evidence. Such evidence is connected to the subject being proven. By utilizing relevant information, it is feasible to determine if the circumstances support the claims and objections of the parties and are pertinent to the case's correct resolution. This feature pertains to determining the legal significance of evidence in a court case. The court needs to determine whether the evidence holds any legal value. For instance, a constitutional complainant may use a legal argument based on a violation of their constitutional rights by a provision of law that was applied in the final court decision to support their position. Thirdly, the establishment of legal facts is achieved through the presentation of evidence, which includes parties' explanations, participation of involved individuals in the constitutional proceedings, provision of additional arguments or information beyond that in the relevant appeal, documents, and opinions from experts and specialists. Constitutional law makes no distinction between written documents and physical or electronic evidence, indicating that all such evidence must be admissible. Moreover, the receipt and examination of evidence are performed following the established legal procedure. The presence of all indicators of evidence is necessary, and the absence of any disqualifies the evidence from being used. The principles of proof in constitutional court proceedings are highlighted, in particular, the principle of legal effectiveness, the principle of unity of evidence, the principle of commonality of evidence, the principle of public interest of the function of proof, the principle of loyalty and honesty or reliability of evidence, the principle of contradiction of evidence, the principle of publicity of evidence, the principle of legitimacy of evidence, the principle of the inadmissibility of illegal evidence, the principle of freedom of proof, the principle of relevance, suitability and usefulness of evidence, the principle of relevance, suitability and usefulness of evidence, the principle of burden. Based on the principle of procedural fairness in constitutional proceedings, it is recommended that Article 2 of the Ukrainian Law "On the Constitutional Court of Ukraine" be revised to introduce the principle of adversarial proceedings during oral proceedings. It is proved that a constitutional court judge plays a fundamental role in the evidentiary activities in constitutional litigation. The presiding judge of the court has the power to call for an oral hearing in order to listen to the arguments of the parties involved. However, the specificity of constitutional litigation is that for each case within the constitutional proceedings, it is necessary to determine the facts to be proved. It is established that the specifics of proof depend on the category of constitutional proceedings. The Federal Constitutional Court of Germany requires proof of facts in the constitutional process. This includes relevant facts for making decisions, as well as exceptions to the need for proof, such as "indisputable" and obvious facts (i.e., general and court-known facts). Other court findings can also be referenced.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- 1. Руснак Л. В. Предмет доказування в конституційному судовому процесі. Публічне право. № 1 (37) (2020) С. 182-187.

- Руснак Л. В. Правова природа доказу у міжнародній доктрині конституційного права. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2022. № 72(1). С.95-98.
- Руснак Л. В. Принципи конституційно-правового доказування. Юридичний науковий електронний журнал. № 11/2022 С. 857-858.
- Руснак Л. В. Право на докази в процесах конституційних гарантій: міжнародна практика конституційних судів. Держава та регіони. Серія: Право. 2022 р., № 4 (78) С.179-182.
- Руснак Л. В. Поняття та властивості доказів у доктрині німецького права. Правові новели. № 19/2023 С. 204-207
- Руснак Л.В. Тягар доказування у Федеральному Конституційному Суді Федеративної Республіки Німеччини та в Конституційному Суді України. Modern engineering and innovative technologies International periodic scientific journal (online). Міжнародний науковий журнал. (Copernicus, GScholar). Karlsruhe, Germany. 2021. N 18. Part 4. С. 80-83. ISSN : 2567-5273
- Руснак Л.В. Новітні напрями судової реформи в Україні (тези). Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. Чернівці, Чернівецький національний університет. 24-25 жовтня 2019 р. С.32-33.
- Руснак Л.В. Предмет доказування в конституційному судовому процесі. Збірник тез III Міжнародної студентської науково-технічної конференції «Природничі та гуманітарні науки. Актуальні питання» (23-24 квітня 2020 року). С.168-169.
- Руснак Л. В. Особливості предмету доказування в конституційному судовому процесі. Щорічна міжнародна науково – практична конференція «Запорізькі правові читання» (19-20 травня 2020 року) С.328-329.
- Руснак Л.В. Інститут конституційної скарги в Конституційному Суді України та Федеративному Конституційному Суді Німеччини: порівняльний аналіз. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (16 жовтня 2020 року). Чернівці: ЧНУ, 2020. - С.215-217. 198-200.
- Руснак Л.В. Проблема визначення тягара доказування у конституційному судовому процесі України. Четверті економіко-правові студії: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (13 листопада 2020 року). Одеса: Фенікс. С.81-82.
- Руснак Л.В. Предмет доказування у Федеративному Конституційному Суді Федеративної Республіки Німеччини. Міжнародна науково-практична конференція «Конституційні принципи місцевого самоврядування та регіональна політика ЄС». Харків: Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна. 24 квітня 2020 року. С.260-263 267-270.
- Руснак Л.В. Суб'єкти доказування в конституційному судовому процесі України. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: Матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (29 жовтня 2021р.), Чернівці. 2021. С. 329-331.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0115U003245 0120U103394

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Щербанюк Оксана Володимирівна

2. Oksana V. Shcherbanyuk

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1307-2535

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Белова Мирослава Володимирівна

2. Myroslava V. Bielova

Кваліфікація: д. ю. н., доцент, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Слiнько Тетяна Миколаївна

2. Tatiana Slinko

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8411-9655

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гураленко Наталія Анатоліївна

2. Nataliia A. Huralenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Меленко Оксана Володимирівна

2. Oksana Melenko

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гордеев Віталій Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гордеев Віталій Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Руснак Леся Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна